

NYE VEIER AS AVD E18 LANDGANGEN - DØRDAL
Herreveien 57
3962 STATHELLE

Saksbehandler, innvalgstelefon

Kathrine Helen Sundeng, 33371182

Tillatelse til utslipp fra anleggsfase - Nye Veier - E 18 Lanner - Kjørholt, parsell 2

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark gir Nye Veier AS tillatelse etter forurensningsloven til utslipp til vann i forbindelse med bygging av ny E18 mellom Lanner og Kjørholt, parsell 2. Det er satt utslippsgrenser, krav til overvåkning, måling av utslippskomponenter og andre avbøtende tiltak til arbeidene.

Tillatelsen gis på vilkår angitt i eget vedlegg.

Statsforvalterens vedtak kan påklages innen tre uker.

Vi viser til søknad av 25.01.2022 om tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven, og til ettersendte supplerende opplysninger senest 20.06.2022, samt til øvrig dokumenter og korrespondanse i saken.

Bakgrunn

Veitraseen E18 Langangen - Rugtvedt omfattes av Nasjonal Transportplan (NTP), som er Regjeringens plan for transport og samferdselsprosjekter i Norge. Det er bevilget midler til tiltakene over statsbudsjettet for 2022. Stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan 2018 –2029 er en plan for hvordan man skal arbeide i retning av det overordnede og langsiktige målet i transportpolitikken, som er et effektivt, miljøvennlig og trygt transportsystem.

Utbyggingen er omfattet av følgende reguleringsplaner, gjeldende for hver av de to delstrekningene parsell 2.1 og 2.2:

- Parsell 2.1 utgjør strekningen Lanner – portalen for Grenlandstunnelen. Denne utbyggingen er omfattet av reguleringsplanen «Reguleringsplan for E18. Regulering nord. Lanner - Preståsen» (PlanID 836), vedtatt av Porsgrunn kommune 13.06.2019.

- Parsell 2.2 utgjør strekningen fra nordre portal Grenlandstunnelen til Kjørholt. Denne utbyggingen er omfattet av reguleringsplanen «E18 Preståsen - Kjørholt» (PlanID 841), vedtatt av Porsgrunn kommune 28.1.2022. Midlertidig massedeponering ved Hitterød er omfattet av «E18 Kjørholt – Heistad» (PlanID 746), vedtatt av Porsgrunn kommune 18.2.1993.

Statsforvalteren har vurdert størrelse, varighet, forurensningspotensiale av omsøkte utslipp til vann og funnet at tiltaket krever tillatelse etter forurensningsloven § 11.

Søknaden

Nye Veier AS søker om utslippstillatelse for anleggsarbeid på parsell 2, som strekker seg fra Lannerheia til nordre portal i Kjørholtunnelen i Porsgrunn kommune. Søknaden omfatter utslipp fra arbeider i dagsone, etablering av bruer og tunneler. Traseen består hovedsakelig av to tunneler, Bjønnåstunnelen (2550 m) og Grenlandstunnelen (5200 m), som skal drives fra fire tunnelfronter. Oppstart av anleggsarbeid er planlagt 2022 og anleggsperioden er estimert til 4 år.

Det søkes om utslipp til Eidangerfjorden med et utslippspunkt, Frierfjorden med to utslippspunkter og Røtua med ett utslippspunkt. Det opplyses om at utslippspunktene i fjordene skal legges slik at bløtbunn- og ålegrasforekomster ikke påvirkes, og på et slikt dyp at man unngår eutrofiering. Bakgrunnen for at det søkes om utslipp til Røtua er avstand til nærmeste fjord, terreng og terrenghelning som gjør det utfordrende å legge dette utslippsvannet i rør ned til fjorden. Øvrige potensielle bekkeresipienter skånes ved at utslipp av tunnel- og anleggsvann legges i rør ut i fjordene. Anleggs-, rigg- og deponiområdenes plassering i forhold til Herregårdsbekken, Versvikbekken og Heistadbekken, vurderes av Nye Veier til å medføre risiko for påvirkning også på disse resipientene. I tillegg opplyses det om at det kan skje injeksjonsutslag i Lannerdammen.

Aktivitetene som omfattes av søknaden er følgende:

- Utslipp av vann fra riggområder og anleggsvann fra dagsone, inkludert avrenning fra midlertidige massedeponiområder
- Utslipp av vann fra driving av tunnel
- Utslipp av vann fra bygging av to mindre bruer ved kryssing av Herregårdsbekken og en bru for vegkryssing ved Kjørholt.

Faren for forurensning er ifølge søknaden hovedsakelig knyttet til partikler, nitrogen fra sprengstoff, utslipp med høy pH fra betongarbeider, samt oljeprodukter fra anleggsmaskiner. I tillegg fremgår det at tunnelstein kan inneholde rester av plast fra armeringsfiber og skyteledninger.

Det skal etableres flere tiltak for å reduseres utslipp. Dette består blant annet av å samle opp avrenning i nærhet til bekker, etablering av avskjærende grøfter og lede rent vann utenom anleggsområdene. Avrenningsvann fra bruarbeider, rigg-, anlegg- og midlertidig massedeponiområder, samt tunneldrivevann og vann som potensielt er tilført annen forurensning fra anleggsarbeidene, skal samles opp, renses og prøvetas før det slippes til omsøkte resipienter. Plast og annet avfall som følger tunnelvannet skal fjernes før utslipp til resipient. Synlig plastavfall etter sprengning separeres fra sprengsteinsmasser før det leveres til deponi eller gjenbrukes enten innenfor prosjektet, eller til andre formål.

Nye Veier har beskrevet berørte resipienter, naturverdier, arter og mulig konsekvens for disse i søknaden. De viktigste momentene er gjengitt nedenfor under vår vurdering.

Nye Veier vurderer at bergartene i seg selv ikke utgjør en miljømessig utfordring, og risikoen for utlekking av tungmetaller er vurdert til å være lav. Ifølge utførte undersøkelser, er det ikke forventet syredannende berg innenfor tunneltraseen. Nye Veier har ikke søkt om utslipp av tungmetaller eller miljøgifter. Det opplyses om at det er observert blåasbest på Lillegården vest for Bjønnåstunnelen. Eidangerfjorden er resipient for utslipp av tunnelvann fra dette området. Nye Veier viser til at negativ påvirkning på vannmiljø som følge av asbest er tilknyttet skarpkantede partikler. Videre opplyser de om at disse massene skal leveres direkte til deponier på Lillegårdsættet uten mellomlagring.

Total mengde nitrogen som slippes ut til de omsøkte resipientene er beregnet av Nye Veier til å maksimalt være ca. 1,6 tonn i Røtua, 3,2 tonn til Eidangerfjorden og 4,9 tonn til Frierfjorden. De har i søknaden vurdert utslippet til de omsøkte resipientene til å ikke medfører varig endring av økologisk tilstand. Bakgrunnen for vurderingene er blant annet mengde, varighet, vannvolum og utslippspunkt. For Røtua viser de til at den er en ferskvannsresipient og derav er det ikke forventet eutrofiering som følge av nitrogenutslippet. Nye Veier viser for øvrig til at det per dags dato ikke foreligger gode mobile renseløsninger for nitrogen fra midlertidig anleggsarbeid.

Det oppgis at bunnrenskemasser skal prøvetas, klassifiseres i henhold til gjeldende veiledere, og håndteres etter avfallsforskriften kapittel 9.

Det er lagt opp til fire områder for midlertidig massedeponier. Disse er lokalisert ved Lillegårdsbekken, Herregårdsbekken, Versvikbekken og Heistadbekken. Avrenning disse massedeponiene skal via renselanlegg før det slippes ut til omsøkte resipienter.

Nye Veier har estimert et masseoverskudd på 2,236,000 m³ etter sprenging. Det er i søknaden oppgitt tre vurderte permanente deponiområder utenfor omsøkt anleggsområdet, herunder Gunnekleivfjorden, Eidanger Sandtak og Lillegårdsseter. Det pågår fortsatt undersøkelser for å identifisere andre deponier i nærheten.

Høringsuttalelse og Nye Veiers kommentar

Søknaden har vært på høring fra 9.3.2022 til 6.4.2022. Vi mottok 2 høringsuttalelser.

Fiskeridirektoratet påpeker at miljøfarlige stoffer har negative konsekvenser for gyte- og oppvekstområder, marine organismer og fiskeriene i utslippenes influensområder. De viser til fjordenes tilstand og bestander av villfisk på Skagerrakkysten spesielt kysttorsken, og påpeker at det er viktig å eliminere faktorer som negativt påvirker fiskebestandene og det marine miljøet. De uttaler at det må det gjøres avbøtende tiltak for å redusere og forhindre forurensning og partikkelspredning fra anleggsvirksomheten slik det fremstilles i søknadsdokumentene. Det forutsettes at omsøkte utslipp ikke medfører endring i økologisk- eller kjemisk tilstand til berørte resipienter.

Miljørettet helsevern i Grenland viser til at det er mange badestrender på begge sider av Eidangerfjorden, og særlig til Olavsberget lokalisert ved utløpet til Herregårdsbekken. De påpeker at barn er spesielt sårbare for forurensning. De anbefaler at det må stilles krav til at utslippet skjer på en slik måte at badestrendene ved Olavsberget og andre steder i Eidangerfjorden ikke risikerer å bli utsatt for forurensende utslipp.

Nye Veier svarer på uttalelsen til Fiskeridirektoratet at de har et ønske om å redusere utslipp til luft, grunn og sjø så mye som mulig, og at påvirkningen på ytre miljø skal være så liten som mulig. De viser til søknaden og at avbøtende tiltak vil stå i forhold til vilkår.

På uttalelsen til Miljørettet helsevern i Grenland svarer Nye veier at Olavsberget badeplass er hensyntatt mht. utslippspunkt for vann.

Lovgrunnlag og myndighet

Etter forurensningsloven § 7 må ingen sette i verk noe som kan medføre forurensning uten at det er lovlig etter nasjonale forskrifter eller at tiltaket har en tillatelse etter lovens § 11. Midlertidig anleggsvirksomhet er unntatt krav om tillatelse når forurensningen er "vanlig", jf. § 8 nr. 3. Som «midlertidig» regnes normalt en anleggstid på ca. 2 år. Om forurensningen kan karakteriseres som «vanlig» må vi vurdere i hver enkelt sak ut ifra art, omfang og virkninger av forurensningen.

Vi har vurdert det omsøkte utslippet til å medføre forurensning utover det som kan ansees som vanlig, og arbeidene er anslått til å ha en varighet utover 2 år. Anleggsarbeidet krever derav tillatelse etter forurensningsloven jf. forurensningsloven § 11 jf. § 16.

Statsforvalteren har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for anleggsarbeid jf. Rundskriv T-3/12 - Statsforvalterens myndighet etter forurensningsloven oreigningslova og produktkontrollloven.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Tillatelsen kan senere endres i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og endringssøknad før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Statsforvalterens vurdering og begrunnelse for fastsatte vilkår

Vi har lagt vekt på forurensningsmessige ulemper ved tiltaket, samt fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre. Dette innebærer at det er foretatt en helhetlig vurdering der både forurensningshensyn, generelle miljøhensyn og alminnelige samfunnsmessige hensyn er med i betraktningen. Kravene i vannforskriften §§ 4-6 og naturmangfoldloven § 7 er lagt til grunn i vurderingsgrunnlaget.

Resipienter, naturverdier og deres tilstand

Røtua

Røtua har to hovedgrener, Lillegårdsbekken og Lannerbekken, som renner sammen nedstrøms Lannerdammen før bekken renner ut i Eidangerfjorden. Utslippspunktet er i søknaden plassert etter samløpet av de to hovedgrenene, i en avstand på ca. 2 km fra utløpet i Eidangerfjorden. Bekken er undersøkt i perioden 2016-2020 av NIBIO, som har vurdert bekken til å ha moderat økologisk tilstand. De biologiske parameterne viste god økologisk tilstand. Konsentrasjoner av partikler er lav, og nitrogenkonsentrasjoner har vært avtagende fra svært dårlig i 2016 til god i 2020. Metallene viste i hovedsak konsentrasjoner tilvarende god tilstand, og det ble ikke påvist PAH-konsentrasjoner. Bekken er vurdert av NIBIO til å være påvirket av dyrket mark og to tunnelsteindeponier oppstrøms.

Utførte fiskeundersøkelser har vist at bekken har en sjørret- og lakseførende strekning på 425 meter med gode gyte- og oppvekstmuligheter. Det er også registrert fisk oppstrøms i vassdraget både i Lillegårdsbekken og Lannerbekken. Avstanden fra planlagt utslippspunkt til vandringshinderet i bekken er ca. 1,7 km.

Vannforekomsten Røtua har ifølge vann-nett god økologisk tilstand, basert på bunnfauna, fisk og vannføring. Kjemisk tilstand er dårlig på bakgrunn av PAH enkeltforbindelser. Bekken har som mål om god økologisk tilstand og kjemisk tilstand innen 2027. Rett ved bekkeutløpet er Rødtua badeplass.

Eidangerfjorden

I søknaden er det angitte utslippspunktet i Eidangerfjorden lokalisert ca. 840 meter utenfor utløpet til Herregårdsbekken.

Eidangerfjorden er karakterisert som beskyttet kyst/fjord med moderat økologisk tilstand basert på bunnfauna. Kjemisk tilstand er dårlig på bakgrunn av blant annet PFOS og enkeltforbindelser av PAH. Fjorden har frist for mål om god økologisk tilstand innen 2027, og god kjemisk tilstand innen 2033. Fjorden er i middels grad påvirket av forurenset sjøbunn, og næringsforurensning som følge av utslipp fra rensesanlegg og industri.

Det er registrert ålegras og bløtbunn av lokal viktig verdi langs kystlinjen. Nærmeste registeret naturverdi ved utslippspunktet er bløtbunn i en avstand på over 300 meter. Fjorden er lokalisert i Svennerbassenget som er nasjonal laksefjord, og det er registrert utløp av 10 sjørretbekker i resipienten hvorav Røtua er lokalisert nærmest utslippspunktet med en avstand på ca. 600 meter.

Det er flere badeplasser i fjorden, hvorav Herregårdstranda og Rødtua er de nærmeste registrerte lokalitetene med en avstand på over 400 meter.

Frierfjorden.

I søknaden er det angitt to utslippspunkter i Frierfjorden, hvorav et punkt er lokalisert ca. 600 m utenfor utløpet av Versvikbekken og et punkt er lokalisert rett utenfor Hitterødbekken.

Frierfjorden er karakterisert som sterkt ferskvannspåvirket fjord. Fjorden har moderat økologisk tilstand på bakgrunn av bunnfauna og nitrogen. Kjemisk tilstand er dårlig på bakgrunn av blant annet tungmetaller, PFOS og enkeltforbindelser av PAH. Frierfjorden har frist for mål om minst god økologisk og kjemisk tilstand innen 2033. Fjorden er sterkt påvirket av forurensede sedimenter, og middels til stor grad påvirket av næringsforurensning som følge av utslipp fra henholdsvis rensesanlegg og industri.

Det er registrert ålegras og bløtbunn av lokal viktig verdi langs kystlinjen i fjorden, hvorav disse naturtypene nærmest utslippspunkt er i en avstand på ca 400 meter. Fjorden er lokalisert i Svennerbassenget (nasjonal laksefjord). Det er registret utløpt av 8 sjørrretbekker i vannforekomsten, hvorav Versvikbekken er lokalisert nærmest utslippspunktet med en avstand på ca. 600 meter.

Det er flere badeplasser i fjorden, hvorav Bøkkerkåsa er den registrerte lokaliteten nærmest utslippspunktet med en avstand på over 450 m.

Forurensning

Forurensning fra anleggsarbeidet vil i all hovedsak kunne medføre fare for forurensning i form av partikkelutslipp, pH-påvirkning, nitrogentilførsel, plastforsøpling, miljøgifter og metaller, samt støy og støv.

Statsforvalteren har satt grenseverdier for utslipp til Røtua, Frierfjorden og Eidangerfjorden. Det er kun søkt om utslipp til disse tre resipientene. Det skal foregå arbeider nær Herregårdsbekken, Versvikbekken, Heistadbekken og Hitterødbekken, i tillegg opplyses det om at det kan skje injeksjonsutslag i Lannerdammen. På denne bakgrunn ser vi en risiko for at også disse vil kunne påvirkes og har derfor satt krav om overvåking i disse vannforekomstene, i tillegg til de omsøkte resipientene. Vi setter også krav om tiltak for å hindre erosjon ved arbeider nær bekkene.

Olje

Ved anleggsarbeid er det risiko for utslipp av olje og andre kjemikalier, f.eks. ved tanking og oljeskift. Utslipp kan skade dyre- og planteliv, redusere biologisk mangfold, gi oksygenvinn, og er generelt skjemmende. Vi har satt grenseverdier for olje på 5 mg THC/l, i tråd med det som er omsøkt. Statsforvalteren forventer at det etableres gode driftsrutiner som reduserer risikoen for oljesøl til et minimumsnivå.

pH

Avrenning fra betongarbeider har høy pH. Denne avrenningen vil i seg selv kunne gi negativ påvirkning på plante- og dyreliv, og artsrikdom tenderer til å synke i begge ender av pH-skalaen. Kombinasjon av høy pH og uomsatt sprengstoff (nitrogen) er spesielt uheldig på grunn av dannelse av ammoniakk. Statsforvalteren har satt grenseverdi for pH til 6 – 8 for anleggsvann før utslipp til resipientene. Ammoniakk er akutt toksisk i lave konsentrasjoner for organismer i både ferskvann og

sjøvann, og etter vår vurdering er pH-kontroll det viktigste tiltaket for å redusere risikoen for ammoniakkdannelse.

Nitrogen

Tunneldrivevann og avrenningsvann fra sprengsteinsdeponier kan medføre utslipp av nitrogenforbindelser, som igjen kan medføre eutrofiering. Ammonium i kombinasjon med høy pH og temperatur kan resultere i ammoniakk. Nitrogen har tradisjonelt vært regnet for å være begrensende faktor for eutrofiering og algevekst i sjøvann, men normalt ikke i ferskvann. Fjordresipientene er en del av Ytre Oslofjord hvor det er dokumentert at det er utfordringer med nitrogen.

Det er nødvendig å redusere mengde nitrogen i utslippsvannet så langt det lar seg gjøre. Vi har ikke satt utslippsgrenser for nitrogen, men har stilt vilkår om at nitrogen som spres til miljøet gjennom anleggsvannet skal minimaliseres.

Vi ser det som sannsynlig at økte nitrogenkonsentrasjoner som følge av arbeidene vil avta en tid etter avsluttet anleggsaktivitet. Utslippspunktetene skal plasseres slik at utslippene ikke bidrar til eutrofiering, som informert i søknaden. Vi stiller vilkår om at en vurdering av egnede utslippspunkter skal oversendes før oppstart av arbeidene. I Røtua anser vi muligheten for ammoniakkdannelse til å utgjøre den største miljørisikoen i forbindelse med utslipp av nitrogen, og har derfor satt grenseverdier for pH.

Metaller og miljøgifter

Tunnelvannet gjenspeiler den kjemiske sammensetningen av berggrunnen i området, og for enkelte typer fjell kan metallinnholdet være forhøyet. Dersom det tilsettes komponenter som inneholder metaller eller kjemiske komponenter kan utslippsvannet inneholde rester av dette. Det er blant annet erfart at det kan forekomme utslipp av seksverdig krom fra sprøytebetong. Vi vurderer at innsatsstoffer og/eller berggrunn kan medføre risiko for noe utslipp av metaller og miljøgifter. Statsforvalteren har derfor stilt krav om at det skal utføres måling som er representative for virksomhetens faktiske utslipp av blant annet av metaller og miljøgifter, slik at det kan settes inn tiltak hvis det skulle oppstå problematiske stoffer i anleggsvannet. Vi har stilt krav om utarbeiding av en miljørisikoanalyse, hvor eventuell uakseptabel risiko som følge av utslipp skal håndteres.

Plast

Sprengstein fra arbeidene kan inneholde plastrester fra blant annet tennere, som kan medføre forsøpling og dannelse av mikroplast. Dette kan føres med tunnelvannet til vassdrag eller ved at sprengsteinen gjenbrukes til utfyllingsformål. Vi har stilt vilkår knyttet til både bruk, reduksjon, erstatning og oppsamling av plast. Dette fordi plast er et stort og økende problem i marint miljø som skal reduseres så mye som mulig.

Partikler

Anleggsarbeidene vil gi utslipp av partikler som følge av bl.a. tunneldriving, knusing av stein, fyllinger, massedeponier, utgravinger og erosjon. Høyt innhold av partikulært materiale kan medføre

nedslamming og innvirke negativt på fisk, yngel og bunndyr ved å påvirke overlevelse, vekst, utvikling, adferd, næringstilgang, gyteområder og oksygenforhold. Knusing og sprenging kan medføre utslipp av skarpkantede partikler, som igjen kan skade fiskegjeller og gi sårdannelse i annet biologisk vev. Partikler fra asbestminerale er harde og nålformede, og utgjør derav en større risiko for skade. Å begrense partikkelutslipp vil derfor være et viktig tiltak. Ved å redusere utslipp av partikler vil en også redusere utslipp av forurensede komponenter som binder seg til partikler.

Røtua har en anadrom strekning med vandringshinder i en avstand på ca. 1,7 km nedstrøms for utslippspunktet. Vi mener det er viktig å redusere mengde skarpkantede partikler og nedslamming av hensyn til fisk og øvrig biologi i vassdraget. Med denne bakgrunn sammenholdt med vannføringen i vassdraget har vi satt vi krav om utslipp av suspendert stoff på 50 mg/l til Røtua. Denne grenseverdien er også satt i samsvar med hva Nye Veier har vurdert som tilstrekkelig grenseverdi i søknaden.

Nye Veier har foreslått en grenseverdi for utslipp til Eidangerfjorden og Frierfjorden på 100 mg/l for suspendert stoff. Selv om dette er to store resipienter, må likevel forurensning reduseres i størst mulig grad, og Statsforvalteren har i tilsvarende prosjekter sett at det er mulig å rense utslippssvann til lavere konsentrasjoner enn det tiltakshaver har søkt om. Fjordene er en del av Grenlandsfjordene som er sterkt forurenset, og begrensning av den totale belastningen i det allerede forurenset fjordsystemet er et mål i seg selv. Tiltakshaver skal til enhver tid benytte beste tilgjengelig teknologi jf. forurensningsloven § 2 punkt 3 og det er satt grenseverdier vi mener det er mulig å oppnå med dagens tilgjengelige teknologi. Vi har på denne bakgrunn satt en grenseverdi på 50 mg/l for partikler til fjordresipientene.

Naturmangfoldloven

Søknaden og Statsforvalterens behandling er basert på eksisterende kunnskap om naturmangfoldet i tiltaksområdet. Statsforvalteren mener kunnskapsgrunnlaget for de berørte områdene tilstrekkelig oppfylt med hensyn de krav som stilles i naturmangfoldloven § 8 for å kunne ta beslutning i saken.

Økosystemene i de berørte resipientene er fra før utsatt for belastning, fra blant annet avrenning fra jordbruk, avløp og sprengteindeponier. Samlet belastning på økosystemene i de berørte resipientene er hensyntatt gjennom vurderinger og kravene som er stilt, jf. naturmangfoldloven § 10.

Anleggsvann vil kunne bidra til økt næringsinnhold og økt sedimentering som kan påvirke naturtypene og artene negativt. Vi har satt krav til utslippsgrenser, avbøtende tiltak, måleprogram og overvåking som etter vår vurdering vil redusere fare for forurensing og nedslamming til akseptabelt nivå. Arbeidene er begrenset i omfang og tid, og utslippspunktene lokasjon skal settes med bakgrunn i å minimere utslippets miljøkonsekvens. Statsforvalteren anser ikke tiltaket til å utgjøre en vesentlig fare for at forvaltningsmålene for naturtypene og artene som lever der ikke oppnås, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Etter Statsforvalterens vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og virkninger på naturmangfoldet. Førre-var-prinsippet får dermed ikke anvendelse, jf. naturmangfoldloven § 9.

Tiltakshaver skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltakene volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakenes og skadens karakter, jf. naturmangfoldloven § 11. Prinsippet ivaretas ved at tiltakene tillates gjennomført med satte vilkår som tiltakshaver må bekoste.

Det skal benyttes miljøforsvarlige teknikker for å unngå og begrense skade på naturmangfoldet, jf. naturmangfoldloven § 12. Prinsippet er også forankret i forurensningsloven § 2 nr. 3 som innebefatter at tiltakshaver skal etter kost-nytte vurderinger tilstrebe å benytte beste tilgjengelige teknikker (BAT).

Vannforskriften

Utslipp er begrenset i omfang og tid, og vi vurderer påvirkningene til å være av midlertidig karakter. Når tiltaket utføres som omsøkt med fastsatte vilkår ser Statsforvalteren det ikke som sannsynlig at tiltakene vil kunne medføre at miljømålene ikke nås, eller varig forringelse at vannforekomstene, jf. vannforskriften § 4 - § 6. Vurdering etter vannforskriften § 12 vil derfor ikke være aktuelt for disse tiltakene.

Støy, støv og hensyn til rekreasjon og friluftsliv

Kommunen har regulert støy og støv i reguleringsbestemmelsene. Statsforvalteren regulerer derfor ikke støv og støy ytterligere.

Med hensyn til rekreasjon og friluftsliv er det vår vurdering at det i hovedsak vil være badeplassene som kan påvirkes av utslipp til vann. På bakgrunn av avstand mellom utslippspunkt og nærmeste badeplasser sammenholdt med krav stilt om utslippsgrenser, overvåkningsprogram og tiltak hvor uakseptabel risiko skal håndteres, anser vi badeplassene hensyntatt.

Samfunnsmessige hensyn

Bygging av ny E18 er et stort samferdselsprosjekt som er vedtatt gjennom reguleringsplan. Formålet med bygging av E18 Langangen - Rugtvedt er å sikre et mer trafiksikkert, effektivt transportsystem. Det er også et mål med forbedret miljø med tanke på blant annet støy og luftforurensning. Den nye veien legges hovedsakelig i tunnel. Statsforvalteren har lagt vekt på at tiltaket er av stor samfunnsmessig betydning, og gir tillatelse etter forurensningsloven for å sikre at miljøhensyn blir ivaretatt under byggeprosjektet.

Massehåndtering.

Overskytende jord- og steinmasser fra samferdselsutbyggingen vil normalt være næringsavfall, jf. Miljødirektoratets veileder M-1243. Næringsavfall skal håndteres etter avfallsregelverket. I henhold til forurensningsloven § 32 skal næringsavfall som hovedregel bringes til lovlig avfallsanlegg eller gjenvinnes slik at det enten opphører å være avfall eller på annen måte kommer til nytte ved å

erstatte materialer som ellers ville blitt brukt. Miljødirektoratet er i de fleste tilfeller forurensningsmyndighet for permanent disponering av jord- og steinmasser, og kan gi tillatelse etter § 11 avhengig av forurensningsfaren. Denne myndigheten kan bli delegert til Statsforvalteren i den enkelte sak.

Denne tillatelsen omfatter avrenning fra midlertidig massedeponi innenfor anleggsområdet. Permanent deponering er i denne saken ikke omsøkt Statsforvalteren, og er ikke omfattet av denne tillatelsen.

Vi understreker at Nye Veier er ansvarlig for å påse at masser fra prosjektet håndteres i henhold til gjeldende regelverk jf. også M-1243, og at mottakssted har eventuell nødvendig tillatelse til å motta denne type masser. I denne sammenheng påpeker vi spesielt at blåasbest er planlagt deponert på Lillegårdsættet. Dette området er regulert til deponi for masseoverskudd fra bygging av Vestfoldbanen, herunder Vestfoldbanen parsell 12.2 dobbeltspor med endring (sist 10.05.2012). En videre deponering i dette området med masser fra den omsøkte E18 utbyggingen er ikke i samsvar med gjeldende reguleringsplan.

Erfaringsmessig inneholder bunnrenskemasser masser ofte forurensning. Dersom bunnrenskemassene planlegges gjenbrukt innenfor tiltaksområdet må det dokumenteres at massene ikke er til skade eller ulempe for miljøet. Denne vurderingen skal oversendes Statsforvalteren i god tid før planlagt deponering.

Annet

Vi legger til grunn at traséen er avklart gjennom reguleringsplaner i Porsgrunn kommune. Selve landskapsinngrepet er dermed ikke gjenstand for ny vurdering, med mindre det berører utslipp til vann.

Det skal foregå terrenginngrep i forurenset grunn i forbindelse med arbeidet, herunder i manganslamdeponi i Skjelsviksdalen. Nye veier opplyser i notat av 25.5.2022 at gravearbeidet i liten grad vil berøre Skjelsvikdeponiet, og at det er avklart med Miljødirektoratet og Porsgrunn kommune at kommunen er myndighet etter forurensningsforskriften kapittel 2.

Det fremgår av søknaden at rørledning vil legges gjennom naturreservatene Hitterdalen og Søndre Versvik, uten at ytterligere opplysninger er gitt. Eventuell dispensasjon fra de aktuelle verneforskriftene er ikke omfattet av denne tillatelsen. Dersom det er behov for dispensasjon fra gjeldene forskrifter, må Nye Veier sende dette som en separat søknad.

Bergbryting av asbestmineraler kan medføre risiko på helse ved innånding av asbest. Dette aspektet er ikke omfattet av denne tillatelsen. Vi viser til blant annet forskrift om asbest og arbeidsmiljøloven som skal overholdes.

Konklusjon.

Statsforvalteren har vurdert negative konsekvenser for miljøet og naturverdier opp mot de fordeler tiltakene vil medføre. Statsforvalteren har lagt vekt på at tiltaket er av stor samfunnsmessig

betydning, og at utslippene knyttet til byggingen av veien vil pågå i en begrenset periode. Vi mener ulempene knyttet til det aktuelle tiltaket er akseptable sett hen til samfunnsnyttene og tillater utslipp på visse vilkår.

Vedtak

Statsforvalteren gir Nye Veier tillatelse til utslipp fra anleggsarbeid for bygging av E18 Lanner – Kjørholt, på strekningen parsell 2 som strekker seg fra Lannerheia til nordreportal i Kjørholt-tunnelen.

Tillatelsen gis på vilkår som følger vedlagt.

Vedtaket er hjemlet i forurensningsloven § 11 jf. § 16.

Frister

Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever:

Tiltak	Frist	Henvisning til vilkår
Vurdering av utslippspunkter	4 uker før anleggsstart	3.2
Program for utslippskontroll av utslipp til vann	4 uker før anleggsstart	10.3
Program for overvåking av resipienter	4 uker før anleggsstart	11
Rapportering av komponenter i måleprogrammet	1. september hvert år	12.1
Årsrapport	1. mars hvert år	12.2
Sluttrapport	12 mnd. etter at anleggsarbeidet er avsluttet	12.3

Vedtak om gebyr

Virksomheten skal i henhold til forurensningsforskriften kapittel 39 betale gebyr for behandling av søknad om utslippstillatelse. Varsel ble sendt til virksomheten per brev av 03.06.2022, og ble ikke kommentert. Statsforvalteren vedtar med dette saksbehandlingsgebyr etter sats 2 i forurensningsforskriftens § 39-4, pålydende kroner 245 200. Faktura med innbetalingsblankett ettersendes fra Miljødirektoratet.

Klageadgang

Vedtaket om tillatelse og vedtak om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse **innen tre uker** fra dette brevet er mottatt. En eventuell klage skal angi hva det klages over og de endringer som ønskes, og bør begrunnes. Klagen skal sendes Statsforvalteren i Vestfold og Telemark.

Med hilsen

Siv Hege Wang Grøvo (e.f.)
fagsjef

Kathrine Helen Sundeng
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Vilkår - E18 Lanner - Kjørholt, parsell 2 - tillatelse etter forurensningsloven

Kopi til:

PORSGRUNN KOMMUNE	Postboks 128	3901	PORSGRUNN
VESTFOLD OG TELEMARK FYLKESKOMMUNE	Postboks 2844	3702	SKIEN
FISKERIDIREKTORATET REGION SØR NYE VEIER AS	Postboks 185 Sentrum Kjøita 6	5804 4630	BERGEN KRISTIANSAND S
NATURVERNFORBUNDET I TELEMARK	c/o Øystein Dalland Hvalenvegen 68	3943	PORSGRUNN
FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV I TELEMARK	Postboks 3089	3707	SKIEN
NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND AVD TELEMARK	Stasjonsvegen 17	3800	BØ I TELEMARK
Naturvernforbundet i Telemark Porsgrunn kommune v/kommuneoverlege			
BIRDLIFE NORGE AVDELING TELEMARK Vannregion Skien - Grenlandsfjordene	Gamle Siljanveg 28	3719	SKIEN